

[Dagmar Mørk Jensen]

de såkaldte by pass-patienter. Det kan ikke være acceptabelt, at disse patienter, som vi dog med stor sikkerhed ved kan hjælpes, kan blive lavere prioriteret end transplantationer, hvor det indtil videre må påregnes, at der efterfølgende vil være langt større vanskeligheder. Jeg skal nævne, at man i øjeblikket regner med ventelister for de nævnte patienter på omkring 9 måneder.

Og sidst, men ikke mindst: der vil af lægelige grunde altid ske en udyvelgelse. Der skal faktisk mange kræfter til for at gennemgå ikke mindst den efterfølgende immunbehandling, og desuden kræver det praktiske muligheder for opbakning fra omgivelserne.

Alle disse spørgsmål må belyses, ikke mindst gennem offentlig debat, inden nogen med god samvittighed kan tage endelig stilling i denne sag.

Jeg vil også nævne, at vi altså ikke kommer uden om at snakke økonomi. Det er meget smukt, at man i øjeblikkets begejstring erklærer, at det skal vi have råd til. Det er vi vel enige i, men det er ikke nok. Vi må have ansvarlige myndigheder til at sige, at de er fuldt klar over, hvad det her vil koste, og hvor de vil skaffe pengene. Ministerens overbevisning om, at det kan være inden for det nuværende sundhedsbudget, deler jeg desværre ikke. Jeg ville gerne overbevises om det modsatte, men det rimer i hvert fald dårligt med de udtalelser, vi ellers hører om sygehusbudgetternes tilstrækkelighed.

Jeg er helt klar over, at sygehusøkonomien er amternes ansvar, men alligevel mener jeg ikke, at man som medlem af Folketinget kan stemme for indførelse af transplantationer uden amternes bekræftelse af, at økonomien er i orden. Det er ikke mit indtryk, at læger og plejepersonale finder, at det er tilfældet, og vi kan efter min mening absolut ikke leve med en amtsvis afgørelse, således som det har været nævnt, så der på dette vitale punkt kan være forskel på, hvor i landet man bor.

Endelig vil jeg nævne, hvad flere har været inde på, og hvad jeg også betragter som det væsentligste i denne sag: at man må gøre sig nogle etiske overvejelser om vor ret til at lovgive om, hvornår man bliver et menneske, og hvornår man ikke er det mere. Netop det, at vi her er ude for afstødningsproblemer, kunne jo antyde, at vi er på kanten af naturløvene.

Med hensyn til de praktiske bestemmelser om obduktion og transplantationer osv. mener jeg, at der må være tale om et meget grundigt og sikkert langvarigt udvalgsarbejde, så der er ingen grund til at gå i detaljer om det her ved første behandling, men vi har megen sympati for donorordningerne.

Først og fremmest mener Det Radikale Venstre, at dette forslag skal give anledning til en åben debat om dette alvorlige emne.

Birgith Mogensen (CD):

Hvis vi stemmer for dette lovforslag, vil lægerne så stoppe forskning i, hvordan man undgår hjernedød? Vil vi stoppe forebyggelsesinitiativer og aktiviteter for at opnå bedre trafikikkerhed og dermed mindske antallet af trafikofre? Vil vor etiske sans og respekt for menneskeliv blive devalueret?

Disse tre spørgsmål og andre lignende negative spørgsmål vil CD besvare med et stort nej. Sjældent har et lovforslag vakt så stor opmærksomhed i alle medier, i lægekredse og i en stor del af befolkningen. Reaktionen er naturlige. Det drejer sig om liv og død.

Denne alvorlige sag er også gennemdrøftet på kryds og tværs i Folketingets partigrupper inklusive CD. CDs konklusion er en positiv indstilling til nr. L 142. Vi finder, at justitsministerens lovforslag virkelig er gennemtænkt og gennemarbejdet. Vi indrømmer gerne, at vi også har ladet os påvirke af saglige lægeekspertudtalelser og den kendsgerning, at alle vesteuropæiske lande for længst har valgt side i denne alvorlige og følelsesladede sag. Ja, jeg ved godt, at Sverige endnu ikke har sat det sidste punktum angående dette problem, men for CD er der ingen tvivl om, at Sveriges tilslutning er tæt på, og præmisserne vil ikke adskille sig væsentligt fra nr. L 142.

Nogle debatdeltagere har særlig fokuseret på den økonomiske side af sagen. Man har pessimistisk peget på, at Danmark ikke har økonomi til at følge denne lov op. Bl.a. har man fornuftigt nok peget på, at udgifterne til løsning af AIDS-problemet vil stige med mange millioner kroner de næste 5-10 år. De helt sorte udsagn fortæller, at der ikke bliver penge nok til at bevare vort nuværende syge- og sundhedssystem, hvis vi vedtager nr. L 142. Personligt mener jeg og mange med mig